

Kvalitetno i besplatno informatičko opismenjavanje

<http://www.itdesk.info/hr>

Učiti se radu na računalu, stjecati informatička znanja i vještine s mjesta i u vremenu koje vama odgovara, u mjeri koju podređujete vlastitim mogućnostima i potrebama, k tome besplatno – zar i toga ima? Ima!

Stranica *Itdesk.info* rezultat je projekta računalne e-edukacije sa slobodnim pristupom, a uspostavljena je zahvaljujući Otvorenom društvu za razmjenu ideja (ODRAZ), s ciljem da se zainteresiranima omogućiti svladavanje osnovnih računalnih vještina obuhvaćenih ECDL-om (*European Computer Driving License*), drugim riječima – informatičko opismenjavanje.

Pozornosti i pohvale vrijedna je činjenica da se pri oblikovanju sadržaja mislilo i na osobe srednje i starije dobi, one što uglavnom nemaju formalnu informatičku naobrazbu,

ali i na pripadnike marginaliziranih grupa, primjerice na osobe s poteškoćama u učenju, osobe s invaliditetom, nezaposlene i druge osobe kojima je otežan pristup informatičkoj edukaciji.

Na stranicama koje su nedavno kvalitetno redizajnirane, uz početnu pomoć upućenije osobe vrlo se brzo može početi samostalno učiti i vlastito znanje provjeravati. Nakon toga, formalna (službena) provjera stečenih znanja i vještina te dobivanje međunarodno priznate potvrde („diplome“) moguće je u ovlaštenim ECDL centrima.

Kvaliteta stranice već je stručno verificirana: *Itdesk.info* bila je uvrštena u uži izbor za nagradu *Diskobolos 2010.* i proglašena je (u *VIDI Web Top 100*) jednom od deset najboljih internetskih stranica u kategoriji Znanost, obrazovanje, kultura za 2010. godinu. **A. Jelin**

KAZALIŠTE

Redateljska samovolja

„Prema onoj priči braće Grimm“ *Ivica i Marica*, u redateljstvu Mateje Kolečnik, Kazalište Trešnja, Zagreb, 2010.

Dakle, redateljica se ograničuje; nije to poznata bajka koja se našla i u knjigama braće Grimm, jer malim slovima iznad *Ivica i Marica* stoji „prema onoj priči“, stano-vito prezirivo „onoj“!? Ali, ipak je podvala, i kazališta i redateljice; mala slova manje-više nitko i ne čita, a svi idu gledati *Ivicu i Maricu*, gotovo svaki roditelj i sam zna za nju... Da je velikim slovima pisalo „Mateja Kolečnik, prema...“, onda bi preuzela punu odgovornost, popabirčila ili preradila tuđe djelo kao svoje, a ovako je to napravila kao „kukavičje jaje“.

Kao primjer samovolje spomenimo činjenicu da gledatelji više od pola vremena zbivanja u vještici kući u šumi, gdje su bratac i sestra zalutali, gledaju kako se Vještica i Marica natječu u penjanju po konopu/platnu – akrobacije, cirkus! Ako je to *Ivica i Marica*...

Međutim, upravo prema tome zapamtiti će je oni koji su je toga dana prvi puta vidjeli! Kolečnikovoj klasična priča očito ne valja, ona je želi popravljati; tu je vožnja na motoru, unutrašnjost vještice kuće kao svemirski

brod (!)...Bitni su sastojci radnje (zla maćeha, šuma, tragovi kamenčićima, itd.) ostali, ali zbrljani i – tko ne zna o čemu je riječ – nejasni i jedva prepoznatljivi. Navikli smo na to da slijepi poklonici (trabanti!) redateljskoga kazališta u samovoljnoj neodgovornosti ne poštuju poznata umjetnička djela i preraduju ih; ovdje je navaljano čega god se redateljica sjetila da bi moglo biti u prilog njezinoj „posebnosti“, međutim sve što u predstavi vrijedi pripada poznatoj priči, a ono što ne vrijedi ili što je suvišno to je redateljčino (i Gregora Fona, on je također prilagoditelj). Vrijedi i svjetlo, ali to je radio Andrej Kolečnik, vrijedi i glazba (Coco Mosquito), dobar je ton (Andrija Bif-fel), dok je pozornica usklađena

s redateljčinih ekshibicijama (Ivo Knezović), a i odjeća također (Alan Hranitelj).

Svaka na pozornici izgovorena riječ morala bi se razgovijetno čuti i u zadnjemu redu gledališta, a ovdje Tvrtko Jurić (Ivica) govori „kao da male puške pucaju“, ne znaš što je rekao, Daria Lorenci Flatz (Vještica, Maćeha, inače sjajna glumica) također se nerazgovijetno izdi-re, ni tatu (Radovan Ruždjak) baš se ne razaznaje, a tijelom malena velika glumica Aleksandra Naumov (Marica) nije imala prigode išta odglumiti, osim jednoga plača. (Ali, i u akrobacijama je nenadmašna!) Redateljica je Slovenka, a o hrvatskom na pozornici – nitko ne brine.

U sažetku: loša krivotvorina. **Stijepo Mijović Kočan**

TV

Alternativni modeli u obrazovanju

INDEKS
HTV 1, 5. 1. 2011.

Za boravka u Los Angelesu, četrdesetih godina prošloga stoljeća Theodor W. Adorno zapisao je da ga svaki odlazak u kino čini „glupljim i lošijim“. Što li bi tek osjećao i mislio da je naš suvremenik, „osuđen“ na praćenje televizije. One i u nas, pod okriljem sveprisutne, nakaradne komercijalizacije i estradizacije, programe kao da kroje uporni u plitkoj predrasudi da ozbiljni sadržaji gledateljstvu nisu zanimljivi te se ne vrijedi njima baviti, stručno i kreativno. Stoga u konkurenciji raznih sapunica i trač-partija posebice gube znanstveno-popularne i obrazovne emisije, među njima osobito one što se bave samim obrazovanjem. Tako je i na HTV-u: gotovo kao iznimka, ondje se još kako-tako drži (dokle – ne zna se) polusatni *Indeks*, emisija o školstvu.

U njezinom prošlotjednom izdanju (srijeda, 1. program, 15.25 – 15.55, urednica Sunčica Findak) riječ je bila o modelima poučavanja/ učenja koji u prevladavajućim oblicima institucionalnog obrazovanja još imaju status svojevrsne alternative, unatoč činjenici da nisu izum i praksa novijeg vremena te da, uz potporu informatičkih tehnologija, danas mogu u nizu slučajeva biti vrlo učinkoviti. To se u prvom redu odnosilo na obrazovanje kod kuće i učenje na daljinu.

S onu stranu površnog pojednostavljivanja, novinarka Dominique Bratović Vela te je teme obradila uz pomoć niza upućenih sugovornika, pa smo se mogli upoznati s prednostima i nedostacima modela obrazovanja koji će, vjerojatno je, i u nas ubuduće bivati bolje osmišljeni i više rasprostranjeni.

Drugi dio emisije donio je dva primjera dobre prakse, u mnogome također alternativne. U zagrebačkoj X. gimnaziji nastavničko iskustvo s tečajeva joge, primijenjeno u radu s učenicima, dobro je prihvaćeno i daje zanimljive rezultate u smanjivanju stresnosti nastave. S druge strane, očekuje se da bi dobre rezultate u osnaživanju ekološke svijesti i zaštite ugroženih životinjskih vrsta moglo dati medijsko komuniciranje s javnošću u kojem mlada, već afirmirana glazbena umjetnica (Martina Filjak) prihvaća i zagovara težnje znanstvenika s visokoobrazovne ustanove te popularizira aktivnosti vezane za zaštitu risa.

U boljem terminu emitiranja i više najava u medijima, uz brižno odabiranje tema i sugovornika, *Indeks* zaslužuje i zasigurno bi mogao privući znatno više gledatelja.

A. Jelin

GLAZBA

GLAZBA - GOTOVČEV ĐERDAN U KAZALIŠTU „KOMEDIJA“

Mediterranski raspjevanje melodije

Jakov Gotovac (Split, 1895. – Zagreb, 1982.), svjetsku slavu stekao komičnom operom *Ero s onoga svijeta* (1935.) za koji je odličan libretto, temeljen na narodnoj priči, napisao Milan Begović. Iako je *Đerdan* skromniji od *Ere* po svjetskoj slavi, bogata je kronologija *Đerdana* u zagrebačkoj Komediji u kojoj je bio i prai-zveden 1955. godine, pa je nova premijera *Đerdana* u ovome kazalištu (26. studenoga 2010.) logičan izbor prigodom obilježavanja 60. obljetnice Kazališta. U režiji Richarda Simonellija i pod dirigentskom palicom Krešimira Batinića, pretežno mlada pjevačko-glumačka ekipa dobro se snašla u interpretaciji fabule

Đerdana, čija se radnja događa u Cetinskoj krajini polovicom 19. stoljeća. Slično kao i u operama *Morana* i *Ero s onoga svijeta* Gotovac je i u ovome glazbenom igrokazu, koji je nastao po motivima pripovjedaka Dinka Šimunovića, posegnuo za temom braka, odnosno motivom udaje za nevoljenoga, a bogatoga.

Glavna junakinja je djevojka Petrica koju tumače sopranistice Ana Zebić i Josipa Lončar, dok Petričinog odabranika Ivu pjevaju, u alternaciji, Đani Stipaničev i Mario Bokun. Gare, bogati seljak, moćnik i simbol društvenog zla, prisilnog braka iz interesa, bio je uvjerljiv u tumačenju Ranka Tihomi-

rovića. Njegovu sestru Martu, Petričinu majku, koja se na kraju pobuni protiv neljudskog ponašanja svoga brata, dramatično su interpretirale (na predstavama 6. i 7. prosinca) Jasna Bilušić i Mirela Brekalo. Najkomičniju figuru u predstavi, veseljaka fra Jeru, fascinantno je odigrao Adalbert Turner. Ivinu majku, siromašnu seljanku Mandu, upečatljivo je tumačila Nada Abrus. Vicu, seoskog kovača, koji je organizirao siguran povratak u selo Ive i Petrice, tumačili su izvrsno, svaki na svoj način, Adam Končić i Ervin Baučić. Ile, trgovac, nesuđeni Petricin muž, bio je dosta suzdržani, što je uloga i zahtijevala, Saša Buneta. Šime, seljak (Dražen Bratulić) i Luca, njegova žena (Jasna Palić Picukarić), pridonijeli su humoru predstave, a Vlatka Burić kao Ciganka, oduševila je publiku svojim pjevanjem i glumom.

Za lijep vizualni izgled predstave zaslužni su scenograf pokojni Josip Generalić i kostimografinja Ljubica Wagner. Koreografi Dinko Bogdanić i Jasenka Blažeković zaslužni su za vrlo dopadljiv ples vođača. Posebno valja istaći Komedijin zbor i orkestar koji su čarobno izvodili mediteranski raspjevanje melodije J. Gotovca.

Milica Jović

